

Voorschriften en Richtlijnen voor Handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen, edelmetalen/edelstenen

Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID)

(P.B. 2017, no. 92, zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157)

Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) (P.B. 2017, no. 99 (GT),
zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157)

2026

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen.....	5
1.1 Doel en reikwijdte.....	5
1.2 Wettelijke grondslag.....	5
1.3 Kenmerken van de sector.....	5
Hoofdstuk 2 – Wettelijk kader.....	6
2.1 Nationale wetgeving.....	6
2.2 Risk Based Approach.....	6
2.3 Nationale risicobeoordeling (NRA).....	7
2.4 Internationale verplichtingen.....	7
2.5 Registratieplicht.....	7
2.6 Meldplicht en toepassing van indicatoren.....	8
Objectieve indicatoren.....	8
Subjectieve indicator.....	8
2.7 Bewaarplicht.....	8
2.8 Toezicht en handhaving.....	9
Hoofdstuk 3 – Risico’s en risico gebaseerde benadering.....	9
3.1 Algemeen risicobeeld.....	9
3.2 Contante transacties.....	9
3.3 Handelsstructuren en tussenpersonen.....	10
3.4 Risico gebaseerde benadering.....	10
Hoofdstuk 4 – Cliëntenonderzoek.....	10
4.1 Wettelijke verplichting tot cliëntenonderzoek.....	10
4.2 Identificatie en verificatie van de cliënt.....	11
4.3 Vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende (UBO).....	11
4.4 Herkomst van middelen.....	12
4.5 Verscherpt cliëntenonderzoek.....	12
4.6 Vastlegging en bewaarplicht.....	13
Hoofdstuk 5 – Meldplicht in de praktijk.....	13
5.1 Wettelijke grondslag van de meldplicht.....	13
5.2 Objectieve indicator – contante betalingen.....	13
Illustratieve voorbeelden.....	14

5.3 Subjectieve indicator – twijfel over het legitieme karakter	14
Illustratieve voorbeelden.....	14
5.4 Tijdigheid van melding	15
5.5 Vastlegging en bewaarplicht.....	15
Hoofdstuk 6 – Gerichte financiële sancties.....	15
6.1 Wettelijk kader.....	15
6.2 Terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.....	16
6.3 Sanctietoetsing bij cliëntenonderzoek.....	16
6.4 Bevriezingsverplichting	16
6.5 Verbod op terbeschikkingstelling	17
Illustratief.....	17
6.6 Interne procedures en vastlegging.....	17
6.7 Internationale verplichtingen en consistentie.....	18
Hoofdstuk 7 – Interne organisatie en naleving	18
7.1 Algemene uitgangspunten.....	18
7.2 Verantwoordelijkheid en aansturing	18
7.3 Interne procedures en praktische toepassing.....	19
7.4 Opleiding en bewustwording	19
7.5 Vastlegging en controleerbaarheid.....	19
Hoofdstuk 8 – Toezicht en normherstel	20
8.1 Toezichtstaak van FIU Curaçao	20
8.2 Wijze van toezicht.....	20
8.3 Vaststelling van tekortkomingen	21
8.4 Normherstel.....	21
8.5 Handhavingsmaatregelen	21
8.6 Her-inspectie en herhaalde overtredingen.....	21
8.7 Registratieplicht	22
Hoofdstuk 9 – Afdeling Analyse en melding van ongebruikelijke transacties	23
9.1 Scheiding tussen Toezicht en Analyse.....	23
9.2 Wettelijke meldplicht.....	23
9.3 Wijze van melden – goAML.....	24
9.4 Beoordeling door de Afdeling Analyse	24
9.5 Gevolgen van niet-melden	24

Hoofdstuk 10 Bestuurlijke maatregelen en verzwarende omstandigheden	25
10.1 Wettelijke grondslag en handhavinginstrumenten	25
10.2 Ernstige en structurele overtredingen	25
10.3 Verzwarende omstandigheden	25
10.4 Proportionaliteit en afweging.....	26
10.5 Samenloop met strafrecht.....	26
Hoofdstuk 11.....	27
Slotbepalingen.....	27
11.1 Reikwijdte.....	27
11.2 Karakter van deze Voorschriften en Richtlijnen.....	27
11.3 Inwerkingtreding.....	27
11.4 Citeertitel.....	27
BIJLAGEN	28
Bijlage I – Gebruikte afkortingen	28
Bijlage II – Bronnen en wettelijke grondslagen.....	29
1. Nationale wet- en regelgeving	29
2. Nationale toezichtkaders	29
3. Internationale standaarden en richtlijnen	29
4. Nationale beleidsdocumenten	30
Bijlage III – Bestuurlijke boetes en dwangsommen	31
1. Wettelijke grondslag	31
2. Bestuurlijke boetes – sub 13°.....	31
3. Last onder dwangsom	32

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

1.1 Doel en reikwijdte

Voor u liggen de Voorschriften en Richtlijnen die de Financial Intelligence Unit Curaçao (FIU Curaçao) uitvaardigt in haar hoedanigheid van toezichthouder op grond van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) en de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT).

Deze Voorschriften en Richtlijnen zijn van toepassing op handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen, edelmetalen en edelstenen, voor zover zij onder de wettelijke reikwijdte van artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13° van de LvMOT vallen.

In dit document worden deze instellingen verder aangeduid als: **handelaren**.

Deze Voorschriften en Richtlijnen beogen duidelijkheid te geven over de wijze waarop de wettelijke verplichtingen uit de LID en de LvMOT dienen te worden nageleefd. Zij geven nadere invulling aan de verantwoordelijkheden van handelaren binnen het Curaçaose AML/CFT/CPF-stelsel.

1.2 Wettelijke grondslag

FIU Curaçao is op grond van artikel 22mm van de LvMOT aangewezen als toezichthouder voor de in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13° genoemde dienstverleners.

Op grond van artikel 2, achtste lid, juncto artikel 11, derde lid, van de LID en artikel 22mm, derde lid, van de LvMOT is de toezichthouder bevoegd nadere richtlijnen te geven ter bevordering van de naleving van de wettelijke verplichtingen.

1.3 Kenmerken van de sector

De onder dit hoofdstuk vallende handelaren verrichten transacties waarbij goederen met een relatief hoge waarde worden verhandeld. In bepaalde gevallen kunnen deze transacties (gedeeltelijk) contant worden voldaan.

Vanwege de aard van de goederen en de mogelijkheid van snelle overdracht of wederverkoop, kan deze sector aantrekkelijk zijn voor misbruik ten behoeve van witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering.

Met name contante betalingen, gespreide betalingen en transacties waarbij de economische achtergrond onvoldoende duidelijk is, brengen verhoogde risico's met zich mee.

Handelaren dienen zich hiervan bewust te zijn en hun interne organisatie zodanig in te richten dat zij deze risico's tijdig kunnen onderkennen en beheersen.

Hoofdstuk 2 – Wettelijk kader

2.1 Nationale wetgeving

Handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen, edelmetalen en edelstenen, zoals bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13° van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT), vallen onder de verplichtingen van zowel de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) als de LvMOT.

De verplichting tot het verrichten van cliëntenonderzoek volgt uit artikel 2 van de LID. Op grond van deze bepaling dienen handelaren in de bij wet aangewezen gevallen de identiteit van de cliënt vast te stellen en te verifiëren. De artikelen 3 en 4 van de LID bevatten nadere regels over de identificatie en verificatie van natuurlijke personen en rechtspersonen. Indien een rechtspersoon betrokken is bij een transactie, dient tevens de uiteindelijk belanghebbende te worden vastgesteld en geverifieerd.

De LvMOT bevat de verplichting tot het melden van ongebruikelijke transacties. Op grond van artikel 11, eerste lid, LvMOT dient een dienstverlener onverwijld melding te doen indien een transactie voldoet aan een bij ministeriële regeling vastgestelde indicator.

De aanwijzing van indicatoren geschiedt krachtens artikel 11 LvMOT in de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties (2015, no. 73), zoals gewijzigd bij ministeriële regeling van 2024 (no. 60).

Daarnaast bevat artikel 15a LvMOT een registratieplicht. Handelaren dienen zich vóór aanvang van hun dienstverlening te registreren overeenkomstig de wettelijke vereisten.

De toezichtbevoegdheden van FIU Curaçao zijn neergelegd in artikel 22mm LvMOT. De bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom berust op artikel 22b LvMOT. De bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete berust op artikel 22j LvMOT, met nadere uitwerking in het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69).

De LID en de LvMOT zijn in 2024 gewijzigd (P.B. 2024, no. 157), onder meer ter versterking van het nationale AML/CFT/CPF-stelsel en ter verdere aansluiting op internationale standaarden.

2.2 Risico gebaseerde benadering

De toepassing van de LID en de LvMOT geschiedt op basis van een risico gebaseerde benadering. Dit betekent dat handelaren bij de uitvoering van hun wettelijke verplichtingen rekening dienen te houden met de aard en omvang van de risico's die verbonden zijn aan hun activiteiten, cliënten en transacties.

Niet iedere cliënt of transactie brengt hetzelfde risico met zich mee. Een contante betaling van een aanzienlijk bedrag kan bijvoorbeeld een verhoogd risico meebrengen, evenals transacties met internationale elementen of ondoorzichtige eigendomsstructuren.

De risico gebaseerde benadering laat onverlet dat wettelijke minimumeisen steeds moeten worden nageleefd. De mogelijkheid om risicogericht te handelen betekent niet dat wettelijke verplichtingen achterwege kunnen blijven.

2.3 Nationale risicobeoordeling (NRA)

De toepassing van de risico gebaseerde benadering vindt plaats tegen de achtergrond van de nationale risicobeoordeling (National Risk Assessment – NRA). In de NRA worden de belangrijkste witwas- en financieringsrisico's voor Curaçao in kaart gebracht. Deze analyse biedt inzicht in kwetsbare sectoren, risicovolle producten en methoden die worden gebruikt om criminele opbrengsten te verhullen.

Van handelaren mag worden verwacht dat zij kennisnemen van relevante bevindingen uit de nationale risicobeoordeling voor zover deze betrekking hebben op hun sector.

Dit betekent niet dat iedere handelaar een eigen uitgebreide risicoanalyse moet opstellen, maar wel dat de bedrijfsvoering wordt ingericht met oog voor bekende risico's binnen de sector, zoals het gebruik van contante betalingen of het inzetten van tussenpersonen.

2.4 Internationale verplichtingen

Curaçao is als onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden gehouden uitvoering te geven aan internationale verplichtingen op het terrein van de bestrijding van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.

Deze verplichtingen vloeien onder meer voort uit de aanbevelingen van de Financial Action Task Force (FATF) en uit resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.

De nationale wetgeving, waaronder de LID en de LvMOT, strekt tot implementatie van deze internationale verplichtingen. De naleving daarvan door handelaren draagt bij aan de effectiviteit van het nationale en internationale stelsel ter bestrijding van financiële criminaliteit.

2.5 Registratieplicht

Op grond van artikel 15a, eerste lid, van de LvMOT zijn personen en instellingen die diensten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de LvMOT verlenen of voornemens zijn te verlenen, verplicht zich te registreren bij FIU Curaçao. Voor handelaren als bedoeld in sub 13° geldt daarnaast op grond van artikel 15a, derde lid, van de LvMOT een afzonderlijke verplichting tot registratie bij de toezichthouder. De registratie dient plaats te vinden vóór aanvang van de dienstverlening. Het verrichten van dienstverlening zonder voorafgaande registratie vormt een overtreding van artikel 15a LvMOT en kan aanleiding geven tot het opleggen van een bestuurlijke maatregel.

Registratie bij de Afdeling Toezicht en registratie in het goAML meldsysteem van de Afdeling Analyse zijn afzonderlijke verplichtingen en dienen beide tijdig te worden nagekomen.

2.6 Meldplicht en toepassing van indicatoren

Artikel 11, eerste lid, van de LvMOT verplicht handelaren onverwijld melding te doen van een ongebruikelijke transactie bij FIU Curaçao. De beoordeling of een transactie als ongebruikelijk moet worden aangemerkt, geschiedt aan de hand van de indicatoren zoals vastgesteld in de Ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties (2015, no. 73), zoals gewijzigd bij ministeriële regeling van 2024 (no. 60), vastgesteld krachtens artikel 11 van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT). Deze regeling vormt de geldende wettelijke basis voor de objectieve en subjectieve indicatoren. De indicatoren zijn onderverdeeld in objectieve en subjectieve indicatoren. Indien aan een objectieve indicator als bedoeld in de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren is voldaan, ontstaat een meldplicht. De subjectieve indicator als bedoeld in de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren verplicht tot melding indien er aanleiding bestaat te veronderstellen dat een transactie verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering.

Objectieve indicatoren

Van een objectieve indicator is sprake wanneer een transactie voldoet aan een concreet en meetbaar criterium zoals opgenomen in de ministeriële regeling. Voor handelaren is met name de indicator met betrekking tot contante betalingen van belang. Indien een transactie geheel of gedeeltelijk in contanten wordt voldaan en de wettelijk vastgestelde grens bereikt of overschrijdt, ontstaat zonder nadere afweging een meldplicht. De verklaring van de cliënt of de eigen beoordeling van de handelaar doet aan deze verplichting niet af. Bij meerdere contante betalingen die met elkaar samenhangen, dient te worden beoordeeld of deze gezamenlijk één transactie vormen. Indien het totaalbedrag de wettelijke grens bereikt of overschrijdt, bestaat eveneens een meldplicht.

Subjectieve indicator

De subjectieve indicator verplicht tot melding indien er aanleiding bestaat om te veronderstellen dat een transactie verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering. Bij deze beoordeling dienen alle relevante omstandigheden in onderlinge samenhang te worden gezien. Indien de twijfel over het legitieme karakter van de transactie niet op objectieve wijze kan worden weggenomen, behoort melding te worden gedaan. De beoordeling dient zorgvuldig en controleerbaar te worden vastgelegd in het dossier. Het niet (tijdig) melden van een ongebruikelijke transactie vormt een overtreding van artikel 11 LvMOT.

2.7 Bewaarplicht

Op grond van artikel 11a van de LvMOT zijn handelaren verplicht de gegevens die zijn verkregen in het kader van cliëntenonderzoek en meldingen gedurende de wettelijk voorgeschreven termijn te bewaren. De administratie dient zodanig te zijn ingericht dat achteraf kan worden vastgesteld op welke wijze aan de wettelijke verplichtingen is voldaan.

2.8 Toezicht en handhaving

FIU Curaçao is op grond van artikel 22mm, eerste lid, onderdeel b, van de LvMOT aangewezen als toezichthouder op de naleving van de bij of krachtens de LvMOT en de LID gestelde verplichtingen. Op grond van artikel 22mm, vierde lid, LvMOT is de toezichthouder bevoegd inlichtingen te vorderen, inzage te verlangen in boeken en bescheiden en plaatsen te betreden voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is voor de uitoefening van het toezicht. Eenieder is op grond van artikel 22mm, achtste lid, LvMOT verplicht medewerking te verlenen aan het toezicht. Indien overtredingen worden vastgesteld, kan FIU Curaçao op grond van artikel 22b LvMOT een last onder dwangsom opleggen of op grond van artikel 22j LvMOT een bestuurlijke boete.

Hoofdstuk 3 – Risico's en risico gebaseerde benadering

3.1 Algemeen risicobeeld

Handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen en edelmetalen of edelstenen verrichten transacties waarbij goederen met een aanzienlijke economische waarde worden verhandeld. Deze goederen zijn vaak eenvoudig overdraagbaar en kunnen internationaal worden verplaatst. Dit maakt de sector gevoelig voor misbruik in het kader van witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering. Op grond van artikel 2 van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) rust op handelaren de verplichting cliëntenonderzoek te verrichten in de wettelijk voorgeschreven gevallen. Deze verplichting moet worden toegepast met oog voor de risico's die inherent zijn aan de aard van de verhandelde goederen.

3.2 Contante transacties

In deze sector komt het voor dat betalingen (gedeeltelijk) in contanten worden verricht. Grote contante bedragen vergroten het risico dat illegale opbrengsten in het reguliere handelsverkeer worden ingebracht. De ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties (2015, no. 73), zoals gewijzigd bij ministeriële regeling van 2024 (no. 60), bevat een objectieve indicator met betrekking tot contante betalingen. Indien een transactie geheel of gedeeltelijk in contanten wordt voldaan en de daarin vastgestelde grens bereikt of overschrijdt, ontstaat op grond van artikel 11 LvMOT een meldplicht. Handelaren dienen tevens alert te zijn op gespreide betalingen. Indien meerdere contante betalingen in onderlinge samenhang moeten worden beschouwd als één transactie, dient het totaalbedrag te worden meegewogen.

Illustratief:

- Bij de verkoop van een voertuig wordt een deel van de koopsom contant voldaan en het restant via een bankoverschrijving, waarbij het contante deel de wettelijke grens bereikt.
- Een vaartuig wordt verkocht waarbij meerdere contante deelbetalingen plaatsvinden binnen korte tijd.
- Edelmetalen worden aangeschaft tegen contante betaling zonder duidelijke verklaring voor de herkomst van de middelen.

In dergelijke gevallen kan een objectieve indicator van toepassing zijn.

3.3 Handelsstructuren en tussenpersonen

Naast contante betalingen kunnen ook bepaalde handelsconstructies een verhoogd risico met zich meebrengen. Dit kan zich voordoen wanneer goederen worden aangekocht via rechtspersonen zonder aantoonbare economische activiteit, wanneer gebruik wordt gemaakt van meerdere tussenpersonen zonder duidelijke commerciële noodzaak, of wanneer betalingen plaatsvinden vanuit buitenlandse rekeningen zonder relatie tot de transactie.

Illustratief:

- Een voertuig wordt aangekocht door een recent opgerichte vennootschap zonder bedrijfsactiviteiten, terwijl de betaling afkomstig is van een buitenlandse derde.
- Bouwmaterialen worden in grote hoeveelheden aangeschaft via een tussenpersoon die geen zichtbare rol heeft in het project.
- Edelstenen worden gekocht door een natuurlijke persoon die geen verklaarbare inkomstenbron heeft die past bij de omvang van de aankoop.

In dergelijke gevallen dient de handelaar, in het kader van artikel 2 LID, nader onderzoek te verrichten naar de identiteit van de cliënt en de uiteindelijk belanghebbende. Indien de omstandigheden aanleiding geven te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen of financiering van terrorisme of proliferatie, kan toepassing van de subjectieve indicator aangewezen zijn.

3.4 Risico gebaseerde benadering

De wettelijke verplichtingen uit artikel 2 LID (cliëntenonderzoek) en artikel 11 LvMOT (meldplicht) blijven onverkort van toepassing. Een risico gebaseerde benadering betekent niet dat verplichtingen facultatief zijn, maar dat de intensiteit van het onderzoek wordt afgestemd op het risicoprofiel van de transactie. Van handelaren mag worden verwacht dat zij:

- inzicht hebben in de risico's die samenhangen met hun producten;
- alert zijn op afwijkende betaalpatronen;
- ongebruikelijke handelsconstructies signaleren;
- hun bevindingen zorgvuldig vastleggen.

De organisatie dient zodanig te zijn ingericht dat verhoogde risico's tijdig worden herkend en dat passende maatregelen worden getroffen.

Hoofdstuk 4 – Cliëntenonderzoek

4.1 Wettelijke verplichting tot cliëntenonderzoek

Op grond van artikel 2, eerste lid, van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) zijn handelaren verplicht cliëntenonderzoek te verrichten in de bij wet aangewezen gevallen. Deze verplichting geldt onder meer bij het aangaan van een zakelijke relatie en bij het uitvoeren van een incidentele transactie die voldoet aan de wettelijke criteria.

Het cliëntenonderzoek strekt ertoe de identiteit van de cliënt vast te stellen en te verifiëren voordat de dienstverlening wordt aangevangen of de transactie wordt uitgevoerd. De artikelen 3 en 4 van de LID geven nadere regels over de wijze van identificatie en verificatie van natuurlijke personen en rechtspersonen. De verplichting tot cliëntenonderzoek staat in rechtstreeks verband met de meldplicht zoals neergelegd in artikel 11 van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT). Een zorgvuldig uitgevoerd cliëntenonderzoek vormt de basis voor een juiste beoordeling van ongebruikelijke transacties.

4.2 Identificatie en verificatie van de cliënt

Voordat een transactie wordt uitgevoerd, dient de identiteit van de cliënt te worden vastgesteld en geverifieerd aan de hand van betrouwbare en onafhankelijke documenten. Bij een natuurlijke persoon betekent dit in de praktijk dat een geldig identiteitsdocument wordt gecontroleerd en dat de relevante gegevens worden vastgelegd. Bij een rechtspersoon dient onder meer:

- een recent uittreksel uit het Handelsregister te worden verkregen;
- de rechtsvorm en statutaire gegevens te worden vastgesteld;
- de identiteit van de vertegenwoordiger te worden vastgesteld en geverifieerd;
- te worden nagegaan wie als uiteindelijk belanghebbende kwalificeert.

Illustratief:

- Een voertuig wordt aangekocht door een lokale vennootschap. De handelaar dient niet alleen de bestuurder te identificeren, maar ook vast te stellen wie uiteindelijk eigenaar is van de aandelen.
- Een partij bouwmaterialen wordt besteld door een buitenlandse rechtspersoon. De handelaar dient te verifiëren of de rechtspersoon daadwerkelijk bestaat en wie de uiteindelijk belanghebbende is.

De verkregen gegevens dienen zodanig te worden vastgelegd dat achteraf controleerbaar is dat aan de wettelijke verplichtingen is voldaan.

4.3 Vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende (UBO)

Op grond van artikel 2 LID dient, indien de cliënt een rechtspersoon is, de uiteindelijk belanghebbende te worden vastgesteld en geverifieerd. De uiteindelijk belanghebbende is de natuurlijke persoon die uiteindelijk eigenaar is van of zeggenschap uitoefent over de rechtspersoon. Het volstaat niet om uitsluitend de statutair bestuurder te identificeren indien deze niet tevens de uiteindelijk belanghebbende is. Indien geen natuurlijke persoon kan worden geïdentificeerd die als uiteindelijk belanghebbende kwalificeert, dient dit gemotiveerd te worden vastgelegd in het dossier.

Illustratief:

- Een vaartuig wordt gekocht via een holdingstructuur met meerdere lagen. De handelaar dient na te gaan welke natuurlijke persoon uiteindelijk zeggenschap uitoefent.

- Edelmetalen worden aangekocht door een vennootschap waarvan de aandelen worden gehouden door een buitenlandse entiteit. De handelaar dient door te vragen totdat een natuurlijke persoon als uiteindelijk belanghebbende is vastgesteld.

4.4 Herkomst van middelen

Hoewel de LID niet in alle gevallen expliciet voorschrijft dat bewijs van herkomst van middelen moet worden verkregen, kan dit voortvloeien uit de risicobeoordeling die onderdeel uitmaakt van een zorgvuldig cliëntenonderzoek. Bij transacties met een verhoogd risicoprofiel mag van handelaren worden verwacht dat zij nadere vragen stellen over de herkomst van de middelen. Dit kan met name aan de orde zijn bij:

- hoge contante betalingen;
- betalingen afkomstig van derden;
- buitenlandse overboekingen zonder duidelijke relatie tot de cliënt;
- transacties die niet passen bij het economische profiel van de cliënt.

Illustratief:

- Een persoon zonder aantoonbare bedrijfsactiviteiten koopt meerdere voertuigen in korte tijd.
- Een grote partij edelmetalen wordt contant afgerekend zonder duidelijke verklaring over de herkomst van het geld.
- Bouwmaterialen worden betaald door een derde die geen partij is bij de koopovereenkomst.

Indien de verstrekte informatie geen aannemelijke verklaring biedt, dient te worden beoordeeld of toepassing van de subjectieve indicator als bedoeld in de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties aangewezen is en of op grond van artikel 11 LvMOT melding moet worden gedaan.

4.5 Verscherpt cliëntenonderzoek

Indien sprake is van een verhoogd risico, dient het cliëntenonderzoek te worden verdiept. Dit volgt uit de systematiek van artikel 2 LID, waarbij de mate van onderzoek wordt afgestemd op het risicoprofiel van de transactie. Verscherpt onderzoek kan onder meer inhouden:

- het opvragen van aanvullende documentatie;
- het verkrijgen van nadere informatie over de herkomst van middelen;
- het uitvoeren van aanvullende sanctietoetsing;
- het documenteren van de afweging die is gemaakt om de transactie al dan niet te accepteren.

Illustratief:

- Bij de aankoop van een vaartuig via een buitenlandse vennootschap kan aanvullende documentatie worden gevraagd over de structuur en de uiteindelijk belanghebbende.
- Bij een omvangrijke contante betaling voor voertuigen kan aanvullende verificatie van de identiteit en achtergrond van de cliënt noodzakelijk zijn.

De proportionaliteit van de organisatie-inrichting laat onverlet dat de wettelijke verplichtingen onverkort van toepassing blijven. Ook kleinere handelaren dienen in staat te zijn verhoogde risico's te herkennen en passende maatregelen te treffen.

4.6 Vastlegging en bewaarplicht

Op grond van artikel 11a van de LvMOT dienen de gegevens die zijn verkregen in het kader van cliëntenonderzoek en meldingen gedurende de wettelijk voorgeschreven termijn te worden bewaard. De administratie dient zodanig te zijn ingericht dat achteraf kan worden vastgesteld:

- welke gegevens zijn verzameld;
- welke verificatie heeft plaatsgevonden;
- welke risicobeoordeling is gemaakt;
- welke beslissing is genomen.

De enkele aanwezigheid van een standaardformulier is niet voldoende indien uit het dossier niet blijkt dat daadwerkelijk onderzoek is verricht.

Hoofdstuk 5 – Meldplicht in de praktijk

5.1 Wettelijke grondslag van de meldplicht

Op grond van artikel 11, eerste lid, van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) zijn handelaren verplicht onverwijld melding te doen van een ongebruikelijke transactie bij FIU Curaçao. Of een transactie als ongebruikelijk moet worden aangemerkt, wordt bepaald aan de hand van de indicatoren zoals vastgesteld in de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties (2015, no. 73), zoals gewijzigd bij ministeriële regeling van 2024 (no. 60), vastgesteld krachtens artikel 11 LvMOT. De meldplicht ontstaat zodra aan een indicator is voldaan. Een eigen inschatting van de aannemelijkheid van de transactie doet aan deze verplichting niet af.

5.2 Objectieve indicator – contante betalingen

Voor handelaren als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13° van de LvMOT geldt een objectieve indicator met betrekking tot contante betalingen, zoals vastgesteld in de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties (2015, no. 73), zoals gewijzigd bij ministeriële regeling van 2024 (no. 60).

Op grond van deze regeling is sprake van een objectieve indicator indien een transactie geheel of gedeeltelijk in contanten wordt voldaan voor een bedrag van NAf 20.000 of meer, of de tegenwaarde daarvan in vreemde valuta, per transactie.

Indien aan deze grens is voldaan, ontstaat op grond van artikel 11, eerste lid, van de LvMOT een meldplicht. In dat geval is geen nadere beoordeling of afweging toegestaan. De verklaring van de cliënt omtrent de herkomst van de middelen of het doel van de betaling doet aan de meldplicht niet af. Bij meerdere contante betalingen dient te worden beoordeeld of deze in onderlinge samenhang één transactie vormen. Indien het totaal van samenhangende contante betalingen NAf 20.000 of meer bedraagt, is eveneens sprake van een objectieve indicator en dient melding te worden gedaan.

Illustratieve voorbeelden

- Een voertuig wordt verkocht voor NAf 35.000, waarvan NAf 22.000 contant wordt voldaan en het resterende bedrag via bankoverschrijving. Het contante deel overschrijdt de wettelijke meldgrens.
- Een vaertuig wordt verkocht waarbij de cliënt in drie afzonderlijke contante betalingen van NAf 8.000 betaalt binnen korte tijd. Indien deze betalingen samenhangen met één transactie en gezamenlijk NAf 24.000 bedragen, ontstaat een meldplicht.
- Edelmetalen worden verkocht tegen contante betaling van NAf 20.000 of meer.

In deze gevallen dient onverwijld melding te worden gedaan via het aangewezen meldsysteem van FIU Curaçao.

5.3 Subjectieve indicator – twijfel over het legitieme karakter

Naast de objectieve indicator geldt de subjectieve indicator. Deze verplicht tot melding indien er aanleiding bestaat te veronderstellen dat een transactie verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering. Bij deze beoordeling dient te worden gekeken naar alle relevante omstandigheden in onderlinge samenhang.

Illustratieve voorbeelden

- Een cliënt koopt meerdere voertuigen zonder dat een aannemelijke verklaring wordt gegeven voor het doel van de aankoop.
- Bouwmaterialen worden in grote hoeveelheden aangeschaft terwijl het opgegeven project niet verifieerbaar is.
- Edelstenen worden aangekocht door een rechtspersoon waarvan de uiteindelijk belanghebbende niet duidelijk kan worden vastgesteld.
- Betalingen worden verricht door een derde zonder duidelijke relatie tot de transactie.

Indien twijfel blijft bestaan en niet op objectieve wijze kan worden weggenomen, behoort melding te worden gedaan.

5.4 Tijdigheid van melding

De melding dient onverwijld te worden gedaan via het daarvoor aangewezen meldsysteem van FIU Curaçao. Onverwijld betekent dat de melding plaatsvindt zodra de ongebruikelijkheid is vastgesteld en zonder onnodige vertraging. Het uitstellen van melding om nadere commerciële overwegingen af te wachten is niet toegestaan.

5.5 Vastlegging en bewaarplicht

Op grond van artikel 11a van de LvMOT dienen handelaren de gegevens die betrekking hebben op het cliëntenonderzoek en de melding te bewaren gedurende de wettelijk voorgeschreven termijn. Uit de administratie moet blijken:

- op welke indicator de melding is gebaseerd;
- welke feiten en omstandigheden zijn meegewogen;
- op welk moment de ongebruikelijkheid is vastgesteld;
- wanneer de melding is gedaan.

Een zorgvuldige vastlegging is van belang voor zowel interne controle als toezicht.

Hoofdstuk 6 – Gerichte financiële sancties

6.1 Wettelijk kader

Handelaren zijn verplicht de geldende sanctiemaatregelen na te leven die voortvloeien uit resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en de nationale regelgeving waarmee deze resoluties in Curaçao worden uitgevoerd. Deze maatregelen worden aangeduid als **gerichte financiële sancties**. Het betreft sancties die specifiek zijn gericht tegen aangewezen personen, entiteiten of organisaties. De sancties kunnen onder meer bestaan uit bevroeringsmaatregelen en verboden op het ter beschikking stellen van financiële of economische middelen. Gerichte financiële sancties vloeien voort uit resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties en de nationale regelgeving waarmee deze resoluties binnen Curaçao worden uitgevoerd. Deze sancties zijn bindend en verplichten handelaren onder meer tot het bevriezen van middelen en het voorkomen van terbeschikkingstelling aan aangewezen personen of entiteiten. De naleving van gerichte financiële sancties vormt een zelfstandige wettelijke verplichting. Deze verplichting staat los van de meldplicht op grond van artikel 11 van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT).

Handelaren dienen hun bedrijfsvoering zodanig in te richten dat sanctiemaatregelen tijdig worden toegepast en dat geen transacties plaatsvinden die in strijd zijn met geldende sanctieregelgeving.

6.2 Terrorismedfinanciering en proliferatiefinanciering

Gerichte financiële sancties kunnen onder meer betrekking hebben op terrorismedfinanciering en proliferatiefinanciering. Terrorismedfinanciering betreft het verstrekken of beschikbaar stellen van middelen aan personen of organisaties die betrokken zijn bij terroristische activiteiten. Het doel is het ondersteunen van terroristische daden of netwerken.

Proliferatiefinanciering betreft het verstrekken of beschikbaar stellen van middelen ten behoeve van de ontwikkeling, verwerving of verspreiding van massavernietigingswapens en de daarbij behorende technologieën.

Hoewel beide vormen zien op het beschikbaar stellen van middelen aan aangewezen personen of entiteiten, verschillen zij in doelstelling. Terrorismedfinanciering richt zich op het plegen of ondersteunen van terroristische activiteiten, terwijl proliferatiefinanciering verband houdt met de verspreiding van strategische wapensystemen.

Voor handelaren betekent dit dat zij moeten voorkomen dat goederen of middelen – direct of indirect – beschikbaar worden gesteld aan gesanctioneerde personen of entiteiten, ongeacht het onderliggende motief.

6.3 Sanctietoetsing bij cliëntenonderzoek

Bij het aangaan van een zakelijke relatie en voorafgaand aan het uitvoeren van een transactie dienen handelaren te toetsen of de cliënt en, indien van toepassing, de uiteindelijk belanghebbende voorkomen op een relevante sanctielijst. Deze toetsing maakt onderdeel uit van het cliëntenonderzoek als bedoeld in artikel 2 van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID).

Sanctielijsten zijn openbaar en dienen te worden geraadpleegd via officiële en actuele bronnen. De actuele sanctielijsten zijn beschikbaar via de website van FIU Curaçao en worden periodiek bijgewerkt. De sanctietoetsing dient controleerbaar te worden vastgelegd. Uit de administratie moet blijken:

- op welk moment de toetsing heeft plaatsgevonden;
- welke lijst is geraadpleegd;
- wat de uitkomst van de toetsing was.

6.4 Bevriezingsverplichting

Indien een cliënt of uiteindelijk belanghebbende voorkomt op een sanctielijst, kan een bevroezingsverplichting van toepassing zijn. Bevroezing houdt in dat geen financiële of economische middelen ter beschikking mogen worden gesteld aan de gesanctioneerde persoon of entiteit.

Voor handelaren betekent dit dat:

- geen goederen mogen worden geleverd;
- geen transacties mogen worden uitgevoerd;
- geen betalingen mogen worden geaccepteerd of verwerkt;

voor zover dit in strijd zou komen met de geldende sanctiemaatregelen.

Indien sprake is van een bevestigde sanctie hit, dient de transactie onmiddellijk te worden opgeschort en dienen de geldende meld- en instructieverplichtingen te worden nageleefd.

6.5 Verbod op terbeschikkingstelling

Naast de bevroezingsverplichting geldt een verbod om direct of indirect financiële of economische middelen ter beschikking te stellen aan gesanctioneerde personen of entiteiten. Onder terbeschikkingstelling wordt verstaan het beschikbaar stellen van goederen, diensten of andere middelen waardoor een gesanctioneerde persoon of entiteit voordeel kan behalen. Dit verbod ziet zowel op bestaande als op voorgenomen transacties.

Illustratief

- Een voertuig wordt verkocht aan een persoon die voorkomt op een sanctielijst. Levering mag in dat geval niet plaatsvinden.
- Edelmetalen worden verkocht aan een tussenpersoon die optreedt namens een gesanctioneerde entiteit. Ook indirecte terbeschikkingstelling is verboden.
- Bouwmaterialen worden geleverd aan een project waarvan de uiteindelijk belanghebbende onder sanctie staat. De levering dient te worden opgeschort.

6.6 Interne procedures en vastlegging

Van handelaren mag worden verwacht dat zij beschikken over interne procedures die waarborgen dat sanctietoetsing zorgvuldig en consistent wordt uitgevoerd. De organisatie dient vast te leggen:

- wanneer en op welke wijze sanctietoetsing heeft plaatsgevonden;
- welke bronnen zijn geraadpleegd;
- wat de uitkomst van de toetsing was;
- welke maatregelen zijn genomen indien sprake was van een mogelijke hit.

Bij een mogelijke naam overeenkomst dient nader onderzoek plaats te vinden om vast te stellen of daadwerkelijk sprake is van een gesanctioneerde persoon. Deze beoordeling dient schriftelijk te worden vastgelegd. Een adequate vastlegging is van belang voor de controleerbaarheid in het kader van toezicht.

6.7 Internationale verplichtingen en consistentie

Curaçao is als onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden gehouden de resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties tijdig en effectief uit te voeren. De naleving van gerichte financiële sancties door handelaren vormt een essentieel onderdeel van deze internationale verplichtingen. Een zorgvuldige en consistente toepassing van sanctietoetsing draagt bij aan de effectiviteit van het nationale sanctiestelsel en aan de internationale samenwerking ter bestrijding van terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.

Hoofdstuk 7 – Interne organisatie en naleving

7.1 Algemene uitgangspunten

De naleving van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID), de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT), de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties (2015, no. 73, zoals gewijzigd bij 2024, no. 60) en de toepasselijke sanctieregelgeving vergt een bewuste en gestructureerde inrichting van de organisatie. Van handelaren mag worden verwacht dat zij hun bedrijfsvoering zodanig organiseren dat wettelijke verplichtingen niet afhankelijk zijn van toeval of individuele interpretatie. De uitvoering van cliëntenonderzoek, de beoordeling van transacties en de naleving van sanctiemaatregelen moeten zijn ingebed in de dagelijkse werkwijze. De omvang van de onderneming kan verschillen, maar dit laat onverlet dat de verplichtingen uit artikel 2 LID (cliëntenonderzoek), artikel 11 LvMOT (meldplicht) en artikel 15a LvMOT (registratie) onverkort gelden. De organisatie dient, passend bij haar aard en omvang, in staat te zijn deze verplichtingen daadwerkelijk uit te voeren.

7.2 Verantwoordelijkheid en aansturing

Binnen de onderneming dient duidelijk te zijn wie verantwoordelijk is voor de naleving van de wettelijke verplichtingen. Dit betekent dat vooraf is bepaald:

- wie het cliëntenonderzoek uitvoert;
- wie beoordeelt of een transactie onder een indicator valt;
- wie beslist over het doen van een melding;
- wie toeziet op de uitvoering van sanctietoetsing;
- wie verantwoordelijk is voor de administratie en bewaarplicht.

In kleinere ondernemingen kunnen deze taken bij één persoon liggen. In grotere ondernemingen kan sprake zijn van taakverdeling. In alle gevallen dient helder te zijn waar de eindverantwoordelijkheid ligt. Indien meerdere medewerkers betrokken zijn bij de verkoop, levering en financiële afhandeling, moet worden gewaarborgd dat relevante informatie wordt gedeeld. Een verkoopmedewerker die kennis heeft van een contante betaling moet er zeker van zijn dat deze informatie ook wordt betrokken bij de beoordeling van de meldplicht.

7.3 Interne procedures en praktische toepassing

Handelaren dienen te beschikken over interne afspraken of procedures waarin is vastgelegd hoe wordt omgegaan met:

- identificatie en verificatie van cliënten;
- vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende;
- beoordeling van contante betalingen in relatie tot de wettelijke meldgrens;
- toepassing van de objectieve en subjectieve indicatoren;
- sanctietoetsing voorafgaand aan levering;
- vastlegging en bewaring van gegevens.

Het is niet voldoende dat deze procedures op papier bestaan. Zij moeten ook daadwerkelijk worden toegepast. Uit dossiers moet blijken dat cliëntenonderzoek heeft plaatsgevonden en dat betalingen in samenhang zijn beoordeeld. Indien bijvoorbeeld meerdere medewerkers betrokken zijn bij een verkoop en een deel van de betaling contant wordt ontvangen, dient te zijn gewaarborgd dat deze informatie tijdig wordt gedeeld met degene die verantwoordelijk is voor de beoordeling van de meldplicht. Het ontbreken van interne afstemming kan niet afdoen aan de wettelijke verplichtingen.

7.4 Opleiding en bewustwording

De naleving van wettelijke verplichtingen staat of valt met de kennis en alertheid van medewerkers. Medewerkers die betrokken zijn bij verkoop, klantcontact of administratieve verwerking moeten voldoende inzicht hebben in:

- de verplichting tot cliëntenonderzoek (artikel 2 LID);
- de meldplicht bij ongebruikelijke transacties (artikel 11 LvMOT);
- de betekenis van de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren;
- het belang van sanctietoetsing en de gevolgen van een sanctie hit.

Het gaat er niet om dat iedere medewerker juridisch specialist is, maar wel dat zij signalen kunnen herkennen en weten wanneer zij intern moeten opschalen of overleg moeten voeren. Daarnaast mag worden verwacht dat de organisatie relevante wijzigingen in wet- en regelgeving volgt en waar nodig haar interne werkwijze aanpast.

7.5 Vastlegging en controleerbaarheid

Een essentieel onderdeel van naleving is de mogelijkheid om achteraf aan te tonen dat aan de wettelijke verplichtingen is voldaan. Op grond van artikel 11a LvMOT dienen gegevens die zijn verkregen in het kader van cliëntenonderzoek en meldingen gedurende de wettelijk voorgeschreven termijn te worden bewaard.

Uit de administratie moet kunnen worden afgeleid:

- welke informatie over de cliënt is verzameld;
- hoe de identiteit is geverifieerd;
- wie als uiteindelijk belanghebbende is vastgesteld;
- hoe contante betalingen zijn beoordeeld;
- of sanctietoetsing heeft plaatsgevonden;
- of een melding is gedaan en op welke grond.

De enkele aanwezigheid van standaardformulieren is niet voldoende indien uit het dossier niet blijkt dat daadwerkelijk een inhoudelijke beoordeling heeft plaatsgevonden. De verstrekte informatie moet juist en volledig zijn. Onvolledige, onjuiste of misleidende informatie kan in het kader van toezicht worden betrokken bij de beoordeling van de naleving.

Hoofdstuk 8 – Toezicht en normherstel

8.1 Toezichtstaak van FIU Curaçao

FIU Curaçao oefent toezicht uit op de naleving van de verplichtingen die voortvloeien uit de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID), de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) en de toepasselijke sanctieregelgeving. De aanwijzing van FIU Curaçao als toezichthouder berust op artikel 22mm, eerste lid, onderdeel b, van de LvMOT. Het toezicht richt zich op de vraag of handelaren hun wettelijke verplichtingen op juiste, consistente en controleerbare wijze naleven. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar de aanwezigheid van beleid en procedures, maar ook naar de feitelijke toepassing daarvan in de praktijk.

8.2 Wijze van toezicht

Het toezicht kan onder meer plaatsvinden door middel van:

- dossieronderzoek;
- schriftelijke informatieverzoeken;
- managementgesprekken;
- on-site inspecties.

Op grond van artikel 22mm, vierde lid, van de LvMOT is de toezichthouder bevoegd inlichtingen te vorderen, inzage te verlangen in boeken en bescheiden en, voor zover redelijkerwijs noodzakelijk, plaatsen te betreden. De verstrekte informatie dient juist, volledig en niet-misleitend te zijn. Op grond van artikel 22mm, achtste lid, van de LvMOT is eenieder verplicht medewerking te verlenen aan het toezicht. Onvoldoende of onjuiste informatieverstrekking kan worden betrokken bij de beoordeling van de naleving.

8.3 Vaststelling van tekortkomingen

Indien bij toezicht wordt vastgesteld dat niet of niet volledig aan de wettelijke verplichtingen is voldaan, kan FIU Curaçao hierover schriftelijk rapporteren. Tekortkomingen kunnen onder meer betrekking hebben op:

- het niet uitvoeren of onvolledig uitvoeren van cliëntenonderzoek (artikel 2 LID);
- het niet tijdig melden van ongebruikelijke transacties (artikel 11 LvMOT);
- het niet naleven van de registratieplicht (artikel 15a LvMOT);
- het onvoldoende uitvoeren van sanctietoetsing;
- gebrekkige vastlegging of administratie.

In het rapport wordt aangegeven op welke onderdelen de naleving tekortschiet en welke maatregelen noodzakelijk worden geacht.

8.4 Normherstel

Het primaire doel van toezicht is het bevorderen van naleving en het herstellen van geconstateerde tekortkomingen. Indien tekortkomingen worden vastgesteld, kan van de handelaar worden verlangd dat binnen een gestelde termijn corrigerende maatregelen worden getroffen. De handelaar dient aan te tonen dat de tekortkomingen zijn verholpen en dat passende maatregelen zijn genomen om herhaling te voorkomen. Dit kan onder meer inhouden:

- het aanpassen van interne procedures;
- het alsnog uitvoeren of aanvullen van cliëntenonderzoek;
- het alsnog doen van een melding;
- het verzorgen van aanvullende opleiding.

8.5 Handhavingsmaatregelen

Indien tekortkomingen niet tijdig of niet voldoende worden hersteld, of indien sprake is van ernstige of herhaalde overtredingen, kan FIU Curaçao gebruikmaken van de wettelijke bevoegdheden die haar ter beschikking staan.

Op grond van artikel 22b van de LvMOT kan een last onder dwangsom worden opgelegd. Op grond van artikel 22j van de LvMOT kan een bestuurlijke boete worden opgelegd.

De aard van de maatregel wordt afgestemd op de ernst van de overtreding, de duur daarvan, de mate van verwijtbaarheid en de mate waarin medewerking is verleend aan het toezicht.

8.6 Her-inspectie en herhaalde overtredingen

Indien bij toezicht tekortkomingen zijn vastgesteld, kan FIU Curaçao na afloop van de gestelde hersteltermijn een herbeoordeling of herinspectie uitvoeren om vast te stellen of de geconstateerde overtredingen daadwerkelijk zijn beëindigd.

Indien blijkt dat tekortkomingen niet of slechts gedeeltelijk zijn hersteld, of indien dezelfde overtredingen zich opnieuw voordoen, kan dit worden meegewogen bij de verdere beoordeling van de naleving. In dergelijke gevallen kan FIU Curaçao gebruikmaken van de bevoegdheden zoals neergelegd in artikel 22b en artikel 22j van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT).

Op grond van artikel 22b LvMOT kan een last onder dwangsom worden opgelegd ter beëindiging van de overtreding of ter voorkoming van herhaling. Indien niet aan de opgelegde last wordt voldaan, kan een geldbedrag worden verbeurd.

Op grond van artikel 22j LvMOT kan een bestuurlijke boete worden opgelegd bij ernstige of herhaalde overtredingen. De oplegging en hoogte van bestuurlijke boetes geschieden met inachtneming van het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69).

Bij de bepaling van de aard en zwaarte van een maatregel kan onder meer rekening worden gehouden met:

- de ernst en duur van de overtreding;
- de mate van verwijtbaarheid;
- de omvang van de risico's;
- de mate waarin medewerking is verleend aan het toezicht;
- het al dan niet herhaaldelijk voorkomen van overtredingen.

Het doel van handhaving blijft gericht op naleving en normherstel.

8.7 Registratieplicht

Op grond van artikel 15a van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) zijn handelaren verplicht zich te registreren overeenkomstig de wettelijke voorschriften. Registratie dient plaats te vinden vóór aanvang van de dienstverlening. Het verrichten van activiteiten die onder de reikwijdte van de LvMOT vallen zonder voorafgaande registratie is in strijd met de wettelijke verplichtingen.

Handelaren dienen zich te registreren bij de Afdeling Toezicht van FIU Curaçao. Het registratieformulier is beschikbaar via de officiële website van FIU Curaçao en dient volledig ingevuld, ondertekend en voorzien van de gevraagde bijlagen te worden ingediend. Na verwerking ontvangt de organisatie een schriftelijke bevestiging van registratie en wordt zij opgenomen in het toezichtregister. Dit register is openbaar raadpleegbaar via de website van FIU Curaçao. Registratie houdt uitsluitend in dat de organisatie is opgenomen in het toezichtregister. Dit impliceert geen voorafgaande inhoudelijke goedkeuring van de interne organisatie of naleving van wettelijke verplichtingen.

Naast registratie bij de Afdeling Toezicht dienen handelaren zich te registreren voor het elektronische meldsysteem van FIU Curaçao (goAML). De meldplicht op grond van artikel 11 LvMOT ontstaat zodra aan een indicator is voldaan. Het ontbreken van registratie of toegang tot het meldsysteem ontslaat de organisatie niet van deze wettelijke verplichting.

Indien registratie achterwege blijft of niet tijdig plaatsvindt, kan FIU Curaçao gebruikmaken van de bevoegdheden zoals neergelegd in artikel 22b en artikel 22j LvMOT, met inachtneming van het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69).

Hoofdstuk 9 – Afdeling Analyse en melding van ongebruikelijke transacties

9.1 Scheiding tussen Toezicht en Analyse

Binnen FIU Curaçao functioneren de Afdeling Toezicht en de Afdeling Analyse als twee afzonderlijke organisatorische onderdelen met ieder een eigen taak en verantwoordelijkheid. De Afdeling Toezicht ziet toe op de naleving van de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID), de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) en de toepasselijke sanctieregelgeving.

De Afdeling Analyse is belast met het ontvangen, registreren en analyseren van meldingen van ongebruikelijke transacties overeenkomstig de LvMOT. Deze functionele scheiding waarborgt dat toezicht op naleving en inhoudelijke analyse van meldingen onafhankelijk van elkaar plaatsvinden.

9.2 Wettelijke meldplicht

Op grond van artikel 11, eerste lid, LvMOT zijn handelaren verplicht onverwijld melding te doen van een ongebruikelijke transactie bij FIU Curaçao. Of een transactie als ongebruikelijk moet worden aangemerkt, wordt bepaald aan de hand van de indicatoren zoals vastgesteld in de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties (2015, no. 73), zoals gewijzigd bij ministeriële regeling van 2024 (no. 60).

De meldplicht ontstaat op het moment dat aan een objectieve indicator is voldaan of wanneer op grond van een subjectieve indicator aanleiding bestaat te veronderstellen dat een transactie verband kan houden met witwassen, terrorismefinanciering of proliferatiefinanciering. Het doen van een melding betreft een wettelijke verplichting. Een eigen beoordeling van de aannemelijkheid van de transactie doet aan deze verplichting niet af.

9.3 Wijze van melden – goAML

Meldingen dienen te worden ingediend via het door FIU Curaçao aangewezen elektronische meldsysteem (goAML). Handelaren dienen zich voorafgaand aan het doen van meldingen te registreren voor dit systeem. De registratie voor het meldsysteem staat los van de registratie bij de Afdeling Toezicht, maar beide verplichtingen vloeien voort uit de LvMOT. De organisatie is verantwoordelijk voor het correct beheren van haar gebruikersaccounts en voor het waarborgen dat meldingen tijdig en volledig worden ingediend. Een melding dient ten minste te bevatten:

- de identificatiegegevens van de cliënt;
- de relevante gegevens van de transactie;
- de toegepaste indicator;
- een feitelijke toelichting op de omstandigheden.

De melding dient juist, volledig en niet-misleitend te zijn.

9.4 Beoordeling door de Afdeling Analyse

Na ontvangst van een melding wordt deze door de Afdeling Analyse beoordeeld. Indien de melding daartoe aanleiding geeft, kan de transactie als verdacht worden aangemerkt en kan informatie overeenkomstig de wettelijke bepalingen worden verstrekt aan bevoegde autoriteiten.

De beoordeling door de Afdeling Analyse ontslaat de handelaar niet van zijn eigen verantwoordelijkheid om zorgvuldig en volledig te melden.

9.5 Gevolgen van niet-melden

Het niet, niet tijdig of onvolledig melden van een ongebruikelijke transactie vormt een overtreding van artikel 11 LvMOT. In dergelijke gevallen kan FIU Curaçao gebruikmaken van de handhavingsbevoegdheden zoals neergelegd in artikel 22b en artikel 22j LvMOT, met inachtneming van het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69).

Hoofdstuk 10 Bestuurlijke maatregelen en verzwarende omstandigheden

10.1 Wettelijke grondslag en handhavingsinstrumenten

Indien bij toezicht wordt vastgesteld dat een handelaar de verplichtingen uit de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID), de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT), de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties of de toepasselijke sanctieregelgeving niet naleeft, kan FIU Curaçao gebruikmaken van de wettelijke handhavingsinstrumenten die haar ter beschikking staan. De bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom en een bestuurlijke boete is nader uitgewerkt in:

- het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69);
- het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes dienstverleners (P.B. 2022).

Op grond van deze regelgeving kunnen onder meer de volgende maatregelen worden getroffen:

- het geven van een schriftelijke aanwijzing;
- het stellen van een termijn voor herstel;
- het opleggen van een last onder dwangsom;
- het opleggen van een bestuurlijke boete.

De keuze van de maatregel wordt afgestemd op de aard, ernst en duur van de overtreding en op de omstandigheden van het geval. Handhavingsmaatregelen zijn gericht op het beëindigen van overtredingen, het herstellen van naleving en het voorkomen van herhaling.

10.2 Ernstige en structurele overtredingen

Van een ernstige overtreding kan onder meer sprake zijn indien:

- cliëntenonderzoek structureel niet of onvoldoende wordt uitgevoerd;
- uiteindelijk belanghebbenden niet worden geïdentificeerd;
- contante betalingen niet in samenhang worden beoordeeld;
- meldingen van ongebruikelijke transacties stelselmatig achterwege blijven;
- sanctietoetsing niet plaatsvindt of onzorgvuldig wordt uitgevoerd;
- aanwijzingen van de toezichthouder niet worden opgevolgd;
- opzettelijk onjuiste of misleidende informatie wordt verstrekt.

Indien tekortkomingen structureel van aard zijn of voortduren ondanks eerdere interventies, kan dit aanleiding geven tot het treffen van zwaardere bestuurlijke maatregelen.

10.3 Verzwarende omstandigheden

Bij de beoordeling van een overtreding kan rekening worden gehouden met verzwarende omstandigheden. Daarvan kan onder meer sprake zijn indien:

- de overtreding heeft geleid tot verhoogde risico's op witwassen;
- signalen van terrorismefinanciering zijn genegeerd;
- verplichtingen inzake gerichte financiële sancties niet zijn nageleefd;
- transacties verband houden met proliferatiefinanciering;
- binnen korte tijd sprake is van herhaling van dezelfde overtreding;
- eerdere aanwijzingen of hersteltermijnen niet zijn nageleefd.

Niet-naleving van verplichtingen die samenhangen met gerichte financiële sancties of proliferatiefinanciering wordt als bijzonder ernstig aangemerkt, gelet op de internationale verplichtingen van Curaçao.

Illustratief voorbeeld – verzwarende omstandigheid

Indien een handelaar nalaat een sanctietoetsing uit te voeren voorafgaand aan de levering van een voertuig of andere goederen, en later blijkt dat de cliënt voorkomt op een geldende sanctielijst, kan dit worden aangemerkt als een verzwarende omstandigheid. In dat geval is niet alleen sprake van een administratieve tekortkoming, maar van het niet naleven van verplichtingen die direct verband houden met internationale sanctiemaatregelen.

Eveneens kan sprake zijn van een verzwarende omstandigheid indien een handelaar na een eerdere aanwijzing opnieuw nalaat meldingen te doen van ongebruikelijke transacties, bijvoorbeeld bij herhaalde contante betalingen boven de wettelijke meldgrens.

10.4 Proportionaliteit en afweging

Bij het treffen van maatregelen wordt rekening gehouden met:

- de ernst van de overtreding;
- de mate van verwijtbaarheid;
- de duur van de tekortkoming;
- de omvang van de risico's voor het financieel stelsel;
- de mate van medewerking aan het toezicht;
- eventuele eerdere overtredingen.

De maatregel dient in verhouding te staan tot de geconstateerde overtreding en de daarmee samenhangende risico's.

10.5 Samenloop met strafrecht

Overtredingen van de LID en de LvMOT kunnen, afhankelijk van de aard en omstandigheden, tevens strafrechtelijke gevolgen hebben.

Indien de feiten daartoe aanleiding geven, kan afstemming plaatsvinden met het Openbaar Ministerie of andere bevoegde autoriteiten. De toepassing van bestuurlijke maatregelen door FIU Curaçao laat de mogelijkheid van strafrechtelijke vervolging onverlet.

Hoofdstuk 11

Slotbepalingen

11.1 Reikwijdte

Deze Voorschriften en Richtlijnen zijn van toepassing op handelaren als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13° van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT), voor zover zij activiteiten verrichten die onder de reikwijdte van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) en de LvMOT vallen.

Onder handelaren worden in deze Voorschriften en Richtlijnen verstaan: handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen en edelmetalen of edelstenen, voor zover zij onder de wettelijke reikwijdte van de genoemde landsverordeningen vallen.

11.2 Karakter van deze Voorschriften en Richtlijnen

Deze Voorschriften en Richtlijnen geven nadere invulling aan de verplichtingen die voortvloeien uit de LID, de LvMOT, de ministeriële regeling aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties (2015, no. 73, zoals gewijzigd bij 2024, no. 60) en de toepasselijke sanctieregelgeving.

Zij laten de rechtstreekse werking van de wettelijke bepalingen onverlet. Indien wettelijke bepalingen worden gewijzigd, prevaleert de geldende wet- en regelgeving.

11.3 Inwerkingtreding

Deze Voorschriften en Richtlijnen treden in werking op de datum van vaststelling door FIU Curaçao.

11.4 Citeertitel

Deze Voorschriften en Richtlijnen kunnen worden aangehaald als:

“Voorschriften en Richtlijnen voor handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen en edelmetalen of edelstenen, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13° LvMOT.”

BIJLAGEN

Bijlage I – Gebruikte afkortingen

In deze Voorschriften en Richtlijnen worden de volgende afkortingen gebruikt:

AML – Anti-Money Laundering

CFT – Countering the Financing of Terrorism

CPF – Countering the Financing of Proliferation

CDD – Client Due Diligence (cliëntenonderzoek)

DNFBP – Designated Non-Financial Businesses and Professions

FATF – Financial Action Task Force

FIU – Financial Intelligence Unit Curaçao

LID – Landsverordening identificatie bij dienstverlening

LvMOT – Landsverordening melding ongebruikelijke transacties

NRA – Nationale Risicoanalyse

UBO – Uiteindelijk belanghebbende

VN – Verenigde Naties

Bijlage II – Bronnen en wettelijke grondslagen

Dit toezichtkader is gebaseerd op nationale wet- en regelgeving, internationale standaarden en relevante beleidsdocumenten.

1. Nationale wet- en regelgeving

1. Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID)
P.B. 2017, no. 92 (GT), zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157.
2. Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT)
P.B. 2017, no. 99 (GT), zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157.
3. Landsbesluit aanwijzing indicatoren ongebruikelijke transacties
(laatst geldende versie, vastgesteld krachtens artikel 11 LvMOT).
4. Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties
2021 (P.B. 2021, no. 69).
5. Toepasselijke nationale sanctieregelgeving ter uitvoering van resoluties van de Verenigde Naties.

2. Nationale toezichtkaders

1. Voorschriften en Richtlijnen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS)
inzake AML/CFT/CPF.
2. AML/CFT Guidance van de Curaçao Gaming Control Board (thans Curaçao Gaming
Control Authority), voor zover relevant voor de kansspelsector.

Deze documenten zijn geraadpleegd ter bevordering van consistentie binnen het nationale toezichtkader.

3. Internationale standaarden en richtlijnen

Dit toezichtkader sluit inhoudelijk aan bij de internationale normen ter bestrijding van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering, waaronder:

1. Financial Action Task Force (FATF)
 - The FATF Recommendations (2012, zoals nadien gewijzigd)
 - Interpretative Notes en relevante Guidance Papers
 - Guidance for a Risk-Based Approach for Real Estate Agents
2. Caribbean Financial Action Task Force (CFATF)
 - Methodology for Assessing Technical Compliance with the FATF Recommendations
 - Mutual Evaluation Reports en Follow-Up Reports betreffende Curaçao
3. Verenigde Naties (VN)
 - Resoluties van de VN-Veiligheidsraad inzake gerichte financiële sancties
 - Resoluties betreffende terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering
4. Office of Foreign Assets Control (OFAC)

- Publicaties en sanctielijsten, voor zover relevant bij internationale transacties of buitenlandse tegenpartijen.

4. Nationale beleidsdocumenten

1. Nationale Risicoanalyse Curaçao (NRA) – laatst beschikbare versie.
2. Eventuele aanvullende beleidsdocumenten vastgesteld door FIU Curaçao.

Bijlage III – Bestuurlijke boetes en dwangsommen

(Sub 13° – Handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen en edelmetalen of edelstenen)

1. Wettelijke grondslag

De bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom en een bestuurlijke boete berust op artikel 22b en artikel 22j van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT).

De hoogte van de bestuurlijke boetes en de indeling in overtredingscategorieën zijn vastgesteld in het Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021 (P.B. 2021, no. 69).

Deze bijlage ziet op handelaren als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 13° LvMOT.

2. Bestuurlijke boetes – sub 13°

(Handelaren in voertuigen, vaartuigen, bouwmaterialen en edelmetalen of edelstenen)

Bestuurlijke boetes kunnen worden opgelegd bij het overtreden van de volgende bepalingen van de LvMOT

Artikel 11, eerste lid

Artikel 11, derde lid

Artikel 12, tweede lid

Artikel 13

Artikel 15a, eerste lid

Artikel 15a, derde lid

Artikel 22v, tweede lid

Artikel 22mm, derde lid

Artikel 22mm, achtste lid

De bovengenoemde bedragen gelden overeenkomstig de geldende tekst van P.B. 2021, no. 69. Indien het landsbesluit wordt gewijzigd, prevaleert de geldende regelgeving.

3. Last onder dwangsom

Naast een bestuurlijke boete kan FIU Curaçao een last onder dwangsom opleggen op grond van artikel 22b LvMOT.